మ ని షి

అతను తూలుతూ ముందుకు కదిలేడు. ఆమె బెదురుతూ వెనుకకు జరిగింది.

అతని కళ్ళు ఎర్రగా నవ్వుతూ భయంవైపు చూశాయి.

ఆమెకళ్లు తెల్లగా తేలుతూ క్రౌర్యంవైపు చూశాయి.

అతని ముదురు పెదాలపై నిలచిన చిరునవ్వు అతని లోని కోరికను వెదజల్లుతోంది.

ఆమె లేతపెదాలపై నిలచిన విషాదం ఆమె లోని తొట్రుపాటును, భయాన్ని చాటుతోంది.

ఆమె యిక వెనక్కి పోలేకపోయింది. గోడఅడ్డుకుంది.

అతను ఆగలేదు, ఆగలేకపోయాడు. ఆమె....

'మీకిది న్యాయంకాదు' అంది.

'కాదు' అన్నాడు.

'నన్ను అన్యాయం చేయకండి' అంది.

'....న్యాయం చేయను' అన్నాడు.

' మీరు మంచివారని, ఆపదల్లో వున్నవాళ్ళను ఆదుకుని సాయం చేస్తారనీ విని వచ్చాను ' అంది.

' చేస్తాను ' అన్నాడు.

ఆమె నిస్సహాయంగా కళ్ళు మూసుకుంది.

అతనికి కళ్లు మూసుకపోయాయి.

ఆ పైన విన్పించింది, సర్వాన్నీ కోల్పోయిన అబల ఆక్రందన....

' మీతో కొంచెం పనుండి వచ్చాము. ఒకసారి బయటికి వస్తారూ ?' చీకటిలాంటి ఆకారం పిల్చింది.

' ఏమిటి విశేషం. ఎవరు మీరు ?' చీకట్లోకి నడిచారిద్దరూ.

' మే మెవరమైతే మీ కేం కాని, అభయరావంటే మీరే కదూ' ?

' అవును....'

' అందమైన ఆడపిల్లలకు అండగానిల్చి, వార్ని కౄడీల బారినుండి కాపాడుతుంటారు గదూ ?'

' మీ రెవరో నాకు తెలీదు, మీ కేం కావాలో ....'

' మీ ప్రాణం !'

ఖస్.... ఖస్.... చీకట్లో దూసుకువచ్చాయి రెండు కత్తులు.

ఆపైన విన్పించింది మృత్యువును కౌగలించుకుంటున్న అభయరావు మూలుగు.

*   *   *

" పంతులూ ! ఇంట్లోనే వున్నట్లున్నావే నాకోసమే నన్నట్లు. నాకు తెలుసు. అనుకున్నరోజుకు అనుకున్నట్లు నీవు బాకీ ఫైసల్ చేస్తావని "

" అనే అనుకున్నానండి. కాని పరిస్థితులు విషమించాయండి. మరొక్క నెలరోజులు గడువిప్పించారంటే...."

" చాల్లేవయ్యా పెద్దమనిషి ! మనిషికి మాటనిలకడ ఉండాలయ్యా. అది లేనప్పుడు చచ్చినా బ్రతికినా ఒకటే'

'అది కాదండి....కొంచెం ఇబ్బందుల్లో ఉన్నాం. ఇంట్లో వారంరోజుల్నుంచి పిల్లి లేవటంలేదు. అనుకున్న వన్నీ తారుమారై పోయాయి. కొంచెం దయచూపించారంటే....'

'నా కదంతా తెలీదు, రేపు పదింటికల్లా బాకీ మొత్తం యివ్వకపోతే ఇల్లు జప్తుచేస్తాను చూసుకో.'

ఆ పరిస్థితిలో వేరే గత్యంతరములేక భగవంతునిమీద భారంవేసి ఊరుకుంటారు అప్పు తీర్చలేనివాళ్లు. అప్పులిచ్చిన వాళ్ళుమాత్రం అలా వూరుకోరు. చెప్పినట్లల్లా ఇంటికి జప్తువారంటు తెస్తారు....మాటనిలకడ వుండాలిగా మరి....

ఆపైన మనకు కనిపించేది - తింటానికి తిండిలేక పస్తులుంటున్న కుటుంబరావు పెళ్లాంబిడ్డలతో కట్టుగుడ్డలతో ఇల్లొదిలి చెట్టుక్రిందకు నడుస్తున్న దృశ్యం.

ఇలాంటివెన్నో మనం చూస్తుంటాం, వింటూటాం. అవిధంగానే విన్నాడు రమణమూర్తి.

*　　*　　*

ఉదయం ఐదింటికి అలవాటుప్రకారం మెళకువ వచ్చింది రవణమూర్తికి.

ఒకసారి కళ్ళు తెరచిచూసి పక్కమీాదనుంచి లేవ బోయినవాడల్లా, ఏదో గుర్తుకువచ్చినట్లు ఆగిపోయాడు. మళ్ళీ ముసుగుదన్ని పడుకున్నాడు.

ఏడవుతోందనగా రమణి వచ్చి నిద్రలేపిందతన్ని.

అప్పుడే తలస్నానంచేసి, కురులారటానికి తలకు వాసిన గట్టి, మొహాన ఇంత బొట్టు పెట్టి, గరగరలాడుతున్న పట్టు చీరతో వచ్చిన రమణిని చూడగానే రవణమూర్తి ముఖంలో ఆనందం వెల్లివిరియబోయి ఠక్కున ఆగిపోయింది.

'నన్నెందుకు నిద్ర లేపావు?'

'టైమెంతయిందో చూశారా?'

'నా కదంతా అనవసరం, నా యిష్టమొచ్చినంత సేపు నిద్రపోతాను. ఆ హక్కు, అవకాశం నాకున్నాయి. కాదనటానికి నీ వెవరివి?' కఠినంగా అన్నాడు రవణమూర్తి.

రమణి విస్తుబోయింది భర్త ధోరణికి. తనకు తెలిసి నంతలో రవణమూర్తి అంత కఠినంగా మాట్లాడటం ఎరగ దామె, ముఖ్యంగా నిద్రలేవడం విషయంలో,

భర్త మళ్ళీ కళ్ళుమూసుకోవటం చూసి అక్క డ్నుంచి వెళ్ళిపోయింది రమణి.

రమణి వెళ్ళిపోయిన పదినిముషాలకల్లా లేచికూర్చు న్నాడు రమణమూర్తి. అరగంటలో కాలకృత్యాలన్నీ ముగించుకుని, డైనింగ్ టేబులుదగ్గర కూర్చున్నాడు. రమణి

యాంత్రికంగా ఫలహారాల్ని తెచ్చి అతని ముందుంచింది. రమణమూర్తి కూడా ఏమీ మాట్లాడకుండా పెట్టినవన్నీ తినేశాడు. కాఫీకూడా ముగించుకుని వచ్చి ఆఫీసురూంలో కూర్చున్నాడు

'గణపతీ!'

'సార్'

'లెడ్జరు తీసుకొచ్చావా?'

'చిత్తం'

రమణమూర్తి మనసులో ఒకవిషయం మెరుపులా మెరిసింది. గణపతి తెచ్చిన పుస్తకాన్నందుకుని పేజీలు తిరగేశాడు, ఒకపేజీ దగ్గర ఆగిపోయి 'గణపతీ!' అని బిగ్గఱగా అరిచాడు.

గుమాస్తా గణపతి హడలిపోయాడు. నిలువెల్లా కంపించిపోతూ, చేతులుకట్టుకుని నిల్చున్నాడు.

'మణిరెడ్డి తీసుకుపోయిన పదివేలబాకీ అలాగే ఉండిపోయిందేం?'

'చిత్తం'

'చిత్తమేమిటీ నీ మొహం. అతను పెట్టిన గడువు తీరిపోయి ఎన్నాళ్లయింది? గడువు వెళ్లేలోపల నోటీసివ్వాలని తెలీదూ? అంత నిర్లక్ష్యంగా ప్రవర్తించినందుకు నిన్ను డిస్మిస్ చేస్తున్నాను.'

గణపతికి యజమాని ధోరణి కొత్తగా ధ్వనించింది. ఎన్నడూ పరుషంగాకూడా మాట్లాడని యజమాని ఒక్క

సాగా డిస్మిస్ చేస్తున్నాననేసరికి అతనికి నోట మాట రాలేదు.

'తమరు....' ఏదో చెప్పబోయాడు.

'ఏమిటది?' రవణమూర్తి గద్దించాడు.

'రెడ్డిగార్ని బాకీ విషయమై వత్తిడిచేయవద్దని తమరే సెలవిచ్చారు....'

'అదేం కుదరదు. వెంటనే బాకీ పరిష్కారం చేయమని నోటీసివ్వమను. లేకపోతే అడుమానం పెట్టిన పొలం వేలం వేయిస్తామని తెలియజేస్తూ నోటీసు తయారు చేయించమని మేనేజరుతో చెప్పు'

'చిత్తం'—గణపతి వెళ్ళిపోయాడు.

'రవణమూర్తిగారు దేవుడు లాంటి మనిషి. ధర్మాత్ముడు" రవణమూర్తి నవ్వుకున్నాడు. ఇకమీదట తనకా బిరుదుఉండదు. తనలోయిన్నాళ్ళుగా స్థావరమేర్పరచుకున్న జాలి, దయాదాక్షిణ్యాల్ని బయటకు తోలేశాడు తను. 'రవణమూర్తి కర్కోటకుడు, రక్తాన్ని పిండుకతాగే దానవుడు.' అని వాడవాడలా తనను గురించి అనుకోవాలి.

రెండేళ్ళ క్రితం సరిగ్గాఇదే రోజుల్లో రెడ్డి తనదగ్గరకు వచ్చినట్లు గుర్తువచ్చింది రవణమూర్తికి. అంతకుముందే రెడ్డిసంగతి వినివున్నాడు రవణమూర్తి. రెడ్డిదొక జాలికథ. రెడ్డికి ఒక్కడే కొడుకు, ఒక్కతే కూతురూ. కొడుకు విశాఖపట్నంలో మెడిసిన్ చదువుతున్నాడు. అతనికి పిల్లనిస్తామంటూ మంచిసంబంధ మొకటి వచ్చింది. పదివేలు

కట్నంఇస్తామని. ప్రాక్టీస్ పెట్టుకోటానికి అన్ని సదుపాయాలు కలుగచేస్తామని పిల్లతండ్రే అన్నాడు. కొడుకుపెళ్ళిచేసి మిగిలినకట్నం డబ్బుతో కూతురిపెళ్ళి చేయాలని అన్ని ఏర్పాట్లు చేసుకున్నాడు రెడ్డి. పెళ్ళి పదిరోజులుందనంగా బస్సుప్రమాదంలో కొడుకుచనిపోయేడు. రెడ్డికృంగిపోయాడు. కొడుకుమీద పెట్టుకున్న ఆశలన్నీ అణగారిపోయాయి. కొడుకు చదువుకి చేసిన ఐదువేల అప్పు, కూతురి పెళ్ళి, సమస్యలై నిల్చున్నాయి. అనుకున్నప్రకారం కూతురికి పెళ్ళిజరుగకపోతే, ఆతర్వాత మరోసంబంధం కుదురుతుందో లేదోననే భయం పట్టుకుంది. దూరం ఆలోచించాడు రెడ్డి. నెలరోజుల వ్యవధిలో కూతురిపెళ్ళి స్థిరంచేశాడు. కొడుకు చదువుతున్నప్పుడు అప్పులిచ్చిన వాళ్ళెవరూ ఈసారి అప్పు పెట్టనన్నారు. రవణమూర్తి మాత్రం అతని పరిస్థితికి జాలిపడి తనకు వీలున్నప్పుడు అప్పు తీర్చమని రెడ్డికి పదివేలు యిచ్చి పంపేడు.

మరి యిప్పుడు అప్పుతీర్చమని నోటీసు పంపితే ఏమనుకుంటాడో, ఎలాతీరుస్తాడో. రవణమూర్తికి సంతోషం కలిగింది. 'ఈ దెబ్బతో రెడ్డిబాగా చిక్కుల్లోపడిపోతాడు అందుకుకారణమైన తననిబాగా తిట్టిపోస్తాడు' అప్పుడునల్గురు ఇంతవరకు తననిపొగిడిన వాళ్ళే — తెగడటం ప్రారంభిస్తారు ఓహ్ .... అదేతనకు కావలసింది.... రవణమూర్తి కుర్చీలో నుంచి లేచాడు.

* * *

సాయంత్రం నాలుగయింది.

తూలుతూ గదిబయట కొచ్చిన రవణమూర్తిని చూసి ఆశ్చర్యపోయింది రమణి. ఆమెగుండెలు వేగంగాకొట్టుకోడం మొదలెట్టాయి. ఉదయం నిద్రలేస్తూనే అతను మాట్లాడిన తీరు గుర్తుకొచ్చింది. ఆతర్వాత గుమాస్తాపై కేకలేయడం, డిస్మిస్ చేస్తానని బెదిరించడం తెలుసుకుంది. అవన్నీ అతని తత్వానికి విరుద్ధంగా కనిపించినా ఏదోచిరాకులో అలా ప్రవర్తించాడేమో నని సరిపెట్టుకుంది. కానీ ఇప్పుడతను తాగినవాడిలా తూలుతూ కన్పించడంతో ఆమెలో భయం బాగాఏర్పడింది. అతనిలో ఏదో మార్పువస్తోంది. దానికి కారణ మేమిటో ఆమెగ్రహించలేక పోయింది.

రవణమూర్తి ఆగి రమణి వైపు చూశాడు. అతను ఆమెకు దగ్గరగావెళ్ళి నుంచున్నాడు. భయపడుతూనే అడిగింది రమణి.

'ఏమిటిలా వున్నారు?'

'ఇకమీదట ఇలానే వుంటాను.'

అతని మాటల్లో తొట్రుపాటు లేదు. మామూలుగానేమాట్లాడేడు. 'ఇపుడు నీవు చూసింది నటన మాత్రమే. ఇవాల్టినుంచి నటన లేకుండా నిఖార్సయిన నిషాలో వుంటాను. నిజం రమణీ.'

"ఏమిటండీ ఆమాటలు. ఏమైంది మీకీవేళ. మీారెందుకిలా మారిపోతున్నారు?' ఆమె కళ్ళు సజలాలయినాయి. రమణి కనుకొలకుల్లోనీరు చూడటం అదే

మొహలు రమణమూర్తికి. నవ్వువచ్చింది అతనికి. పెద్దగా నవ్వేడు. విరగబడి నవ్వేడు. ఆ నవ్వులోనే పెద్దపెద్ద అంగలు వేసుకుంటూ టెలిఫోన్ దగ్గరకు పోయి నెంబర్ డయల్ చేశాడు.

"ఎవరు మేనేజరా ? ఎస్. నేను రమణమూర్తిని మాట్లాడుతున్నాను. గణపతిని డిస్మిసు చేయమని పొద్దున చెప్పేను గుర్తుందా? చిత్తమేమిటయ్యా మెమో ఇంకా రాలేదేం? ఏమిటి .... ఏదో పొరపాటా? ఏదో పొరపాటేమిటి – నాన్సెన్స్. క్షమించడమా. నో. వెంటనే మేమో తయారు చేయండి. ఊఁ'

రమణమూర్తి కారు దగ్గరకు నడిచాడు.

కారు మహావేగంగా పోతోంది. రోడ్డుమీంచ నడిచే వాళ్ళు హడలిపోయి పక్కకు తప్పుకుంటున్నారు. అంత వేగంగా వస్తున్న కారును చూసి బజారు బజారంతా నివ్వెర పోయింది.

అది ఫలాన రమణమూర్తి కారని తెలిసిన జనం ముక్కుమీద వేలేసుకున్నారు.

కారు బృందావన్ ముందు ఆగింది. రమణమూర్తి కారుదిగి లోపలికి నడిచాడు. రాబోయే ఆనందం అతనిలో అప్పుడే ప్రవేశించినట్లు అయింది. రమణమూర్తి సిగరెట్టు వెలిగించుకొని నేరుగా చిట్టచివరి గదివేపు నడిచాడు. దానిపైన "స్పెషల్" అని రాసివుంది. పెద్దపెద్ద ఉద్యోగస్తులకి, బిజినెసు మాగ్నెట్టులకి, పర్మిట్ హోల్డర్సుకు

మాత్రమే ఆ స్పెషల్ వర్తిస్తుంది అని అతనికి తెలుసు. ధైర్యంగా వెళ్ళి కూర్చున్నాడు లోపల.

బేరరు వచ్చి చేతులు కట్టుకు నిల్చున్నాడు.

ఆ ఊళ్ళో ప్రొహిబిషను ఉంది. కాని కొంతమందికి మాత్రం బృందావన్‌లో మందు దొరుకుతుంది. తను మందు తాగుతూ కూర్చునప్పుడు ఊళ్ళో వాళ్ళంతా చూస్తే బాగుండు ననిపించింది రమణమూర్తికి. కానీ ఆ గదిలో తనొక్కడే వున్నాడు. పోనీ ఈ బేరరు ఐనా తానీరోజు క్రొత్తగా మందు పుచ్చుకొన్న సంగతి తన స్నేహితులతో చెప్తే బాగుంటుంది. అలా అలా ఊరంతా పాకిపోతుంది తను మందు పుచ్చుకున్నాడనే వార్త. బేరర్ వైపు చూస్తూ "బాదం డ్రింక్" అన్నాడు రమణమూర్తి.

బేరరు ఆశ్చర్యంగా చూసి వెళ్ళిపోయేడు.

సిగరెట్టు క్రింద పడేసి కసిగా బూటు కాలితో తొక్కేడు. తనమీద తనకే కోప మొచ్చింది రమణమూర్తికి. తను చేద్దాం అనుకున్న దేమిటి? చివరకు చేసిందేమిటి? బేరరు వచ్చేలోపలే విసురుగా లేచి బయటకు నడిచాడు, రమణమూర్తి.

"కాఫీ తాగి వస్తున్నారా" ఎవరో పల్కరించాడు.

అక్కడికి తను కేవలం కాఫీ తాగేవాడినని ఎగతాళి కాబోలు అనుకుని బాధపడ్డాడు రమణమూర్తి.

—కారు ఆగటంతోనే నౌకరు పరుగెత్తుక వచ్చాడు. కారు తలుపుతీసి పట్టుకుని రెండోచేత్తో సలాం చేశాడు.

రోజూలా చిరునవ్వు నవ్వకుండా కనీసం చూడనైనా చూడకుండా లోపలికి వెడుతున్న ప్రొప్రయిటరు వైపు ఆశ్చర్యంగా చూశాడు నౌకరు.

కుర్చీలో కూర్చొని బెల్ నొక్కాడు రమణమూర్తి. మేనేజరు ఏదో ఫైలుతో వచ్చి నమస్కారం చేసి నిల్చున్నాడు.

'ఏమిటి సంగతి? మాట్లాడకుండా అలా నిల్చుంటూరేం'

మేనేజరు నీళ్ళు నమిలేడు. గొంతు సరిచేసికొని 'మనం స్టెనో కావాలని అడిగాం కదండి. ఎక్చేంజివాళ్లు ఒక కాండిడేట్‌ను పంపేరు. మధ్యాహ్నం రెండింటినుంచి మీ కోసం ఎదురుచూస్తున్నాం.'

'నాకు ఫోన్ ఎందుకు చేయలేదు?'

'చిత్తం....గణపతి....'

'మధ్య ఆ గణపతెందుకు? అతన్ని డిస్మిస్ చేయమన్నానుగా, ఆర్డరు టైప్‌చేశారా!'

'అవుతోందండి.'

'దట్సాల్ రైట్. నే నడిగిందానికి జవాబు చెప్పేరు కాదేం.'

'మీ రేదో చిరాగ్గా ఉన్నారని చెప్తే—ఒంట్లో బాగా లేదనుకున్నాం.'

'షటప్....డోన్టాక్ నాన్సెన్స్, ఆ కాండిడేట్‌ను పంపించండి.'

మేనేజరు వెళ్లిపోయాడు. కొన్ని క్షణాల్లో ఒక యువతి ఆగదిలోకి వచ్చి రమణామూర్తికి నమస్కారంచేసి నిల్చుంది. రమణమూర్తి ఆమెను పరీక్షగా చూశాడు. ఆమె వయస్సు ఇరవై వుంటుంది. సింపుల్‌గానే అలంకరించు కొన్నా అందంగానే వుంది.

రవణమూర్తి ఏదో నిశ్చయించుకున్నాడు. 'మీ పేరు ?'

చెప్పింది.

'ఏం చదువుకున్నారు ?'

సర్టిఫికెట్లు చూపించింది. Previous Experience లేదన్నట్లుగా తలూపింది.

" లేకపోతే మీరిక్కడ అడ్జస్టు కాలేరు "

" నాశక్తి కొద్ది ప్రియత్నిస్తాను. అడ్జస్టు అవుతాననే నమ్మకం వుంది.'

రమణమూర్తి ఆలోచించాడు. " ఐతే డిక్టేషన్ తీసికొండి " కుర్చీలోంచి లేచాడు రమణమూర్తి.

ఆ అమ్మాయి పుస్తకం, పెన్నుతో రెడీగాకూర్చుంది.

రమణమూర్తి చెప్పుకుపోతున్నాడు. ఆమె రాస్తోంది. రమణమూర్తి చెప్పటం ఆపి ఆమె దగ్గరగావచ్చి ఆమె భుజంపైన చెయ్యివేసి 'రాశారా ' అన్నాడు.

ఆమె తలూపింది.

" మీకీ విషయం తెలుసా. ఉద్యోగంలో పైకి రావలసినవాళ్ళు ఆఫీసర్ని మంచిచేసుకుని మెప్పించాలి. "

ఆమె తలూపింది.

"ఇప్పుడు నీకు ఉద్యోగం రావాలన్నా నీవు నన్ను మెప్పించాలి.'

ఆమె తల దించుకుంది.

"దట్స్ గుడ్" అతని ఎడంచెయ్యి ఆమె నడుమును చుట్టింది. అతని పెదాలు ఆమె పెదవుల్ని చుంబించ పోయాయి. ఆమె కళ్ళు మూసుకుని వెనుకకు వాలిపోయింది.

రమణమూర్తి తన చేతిని లాక్కున్నాడు. కంగారుగా కళ్ళు తెరిచిందామె.

రమణమూర్తి కళ్ళు చింతనిప్పుల్లా వున్నాయి. "మీరీ వుద్యోగానికి తగరు. వెళ్ళిపోవచ్చు" అన్నాడు.

'ఎందుకని'

"అవినీతికి మా ఆఫీసు స్థావరం కాదు"

ఆమె నవ్వింది. "మీరు అవినీతిగా ప్రవర్తించరని నాకు తెలుసు. మీ ఆఫీసులో అవినీతి వుండదని తెలుసు. అందుకే మీకు లొంగిపోయినట్లు నటించాను. మీ డిక్టేషన్ టైపు చేసి తీసుకొస్తాను' అంటూ వెళ్ళిపోయింది.

మేనేజరు ఒక పేడ్ తీసుకొని వచ్చాడు. రమణమూర్తికి చిరాకేసింది. ఆ పేడ్‌లోని కాగితాలన్నీ ఒక్కసారి చూచి కోపంగా బయటకులాగి ముక్కలు ముక్కలుగా చించేశాడు.

'అయ్యో.... మణిరెడ్డికి పంపే నోటీసు, గణపతికి డిస్మిస్ ఆర్డర్సు వున్నాయి సార్ అందులో'

—మేనేజరు నొచ్చుకున్నాడు.

'నెవర్ మైండ్ ముందా అమ్మాయికి అపాయింట్ మెంట్ ఆర్డరివ్వండి. క్విక్'

మేనేజరు పోయినతర్వాత రెండుచేతుల్తో తలపట్టుకుని 'నేను ఓడిపోయాను. నేను దానవుడిగా మారలేను. నేను మనిషిని.' అని గొణుక్కున్నాడు, రమణమూర్తి.....*

కథా నిలయం
1554
శ్రీకాకుళం